

Arkeologisk schaktningsövervakning

GAMLA TULLEN 12

vid schaktning för fjärrvärme inom stadslager RAÄ 68 i Falu
stad och kommun, Dalarnas län

2017

Arkivrapport dnr 87/17

Greger Bennström

© Lantmäteriet i2014/00618

Dalarnas museum, Falun, 2017

Inledning

Under våren 2017 gjordes grävarbeten för anslutning av fjärrvärme till fastigheten Gamla Tullen 12 vid Blindgatan i Falun (Bilaga 1). Arbetet berörde fornlämning RAÄ-nr Falu stad 68:1 bestående av stadslager, och länsstyrelsen beslutade därför om en arkeologisk schaktningsövervakning, dnr 431-2607-2017. Utförare av arbetet var Falu Energi & Vatten AB.

Syfte

Syftet med schaktningsövervakningen var att dokumentera kulturlager och eventuella konstruktioner som framkom i samband med grävarbetet.

Metod

Schaktningen utfördes till största delen med hjälp av en grävmaskin. Endast invid befintliga ledningar och kablar samt närmast husväggen skedde grävning med spade. Grävarbetet övervakades av en arkeolog från Dalarnas museum. Schaktet och lagerföljderna dokumenterades skriftligt och inmätningen gjordes utifrån befintliga byggnader med hjälp av en underlagskarta.

Resultat

Schaktet ute i gatan var ca 3,5x2,0 meter (NV-SO) och från detta grävdes ett 2,0x0,7 meter stort schakt in till husväggen, se bilaga 2. I det större schaktet fanns sedan tidigare flera ledningar och kablar på 0,6–0,9 meters djup. I schaktväggen mot huset (i SV) kunde ett 0,4 meter tjockt grusblandat svartmörkbrunt slagglager iaktas ca 0,6 meter under asfalten. Under slaggen fanns grå lera, vilken tolkades som den naturliga marknivån.

Tvårs över sydvästra delen av det mindre schaktet var två kablar ca 0,6 meter under asfalten/kullerstenarna. Den ena kabeln var något nedgrävd i det slagglager som nämnts ovan. I övrigt var endast modern utfyllnad bestående av sand, ned till åtminstone 0,8 meters djup.

Slutsatser och utvärdering

Vid schaktningen framkom inga daterbara fynd, lager eller konstruktioner. I de aktuella schakten var marken störd av tidigare grävarbeten i modern tid. På ca 0,6 meters djup kunde ett 0,4 meter tjockt slagglager iaktas i sydväst. Då detta slagglager endast kunde skimras mellan fjärrvärmeledningen och schaktväggen gick det inte att avgöra om det egentligen bestod av flera olika lager eller om det var ett tjockt och homogent lager. Under slaggen, ca 1 meter under asfalten, fanns grå lera, vilken tolkades som den naturliga marknivån.

Inga ytterligare arkeologiska åtgärder var nödvändiga för det aktuella schaktningsarbetet. Framtida markarbeten i närheten bör dock övervakas av en arkeolog då slaggen troligen utgjorde en eller flera utfyllnader som kan ha tillkommit före år 1850.

Sammanfattning

Dalarnas museum har genomfört en schaktningsövervakning i samband grävning för fjärrvärmeanslutning till fastigheten Gamla Tullen 12, Blindgatan 7B, i Falun. Vid undersökningen framkom i huvudsak fyllnadsmaterial från tidigare grävarbeten i modern tid. En slaggutfyllnad kunde dock iaktas på 0,6 meters djup i den ena schaktväggen. Slaggen var 0,4 meter tjock och under den fanns vad som tolkades som den naturliga marknivån, bestående av grå lera. Inga ytterligare arkeologiska insatser bedöms behövas för det aktuella ärendet.

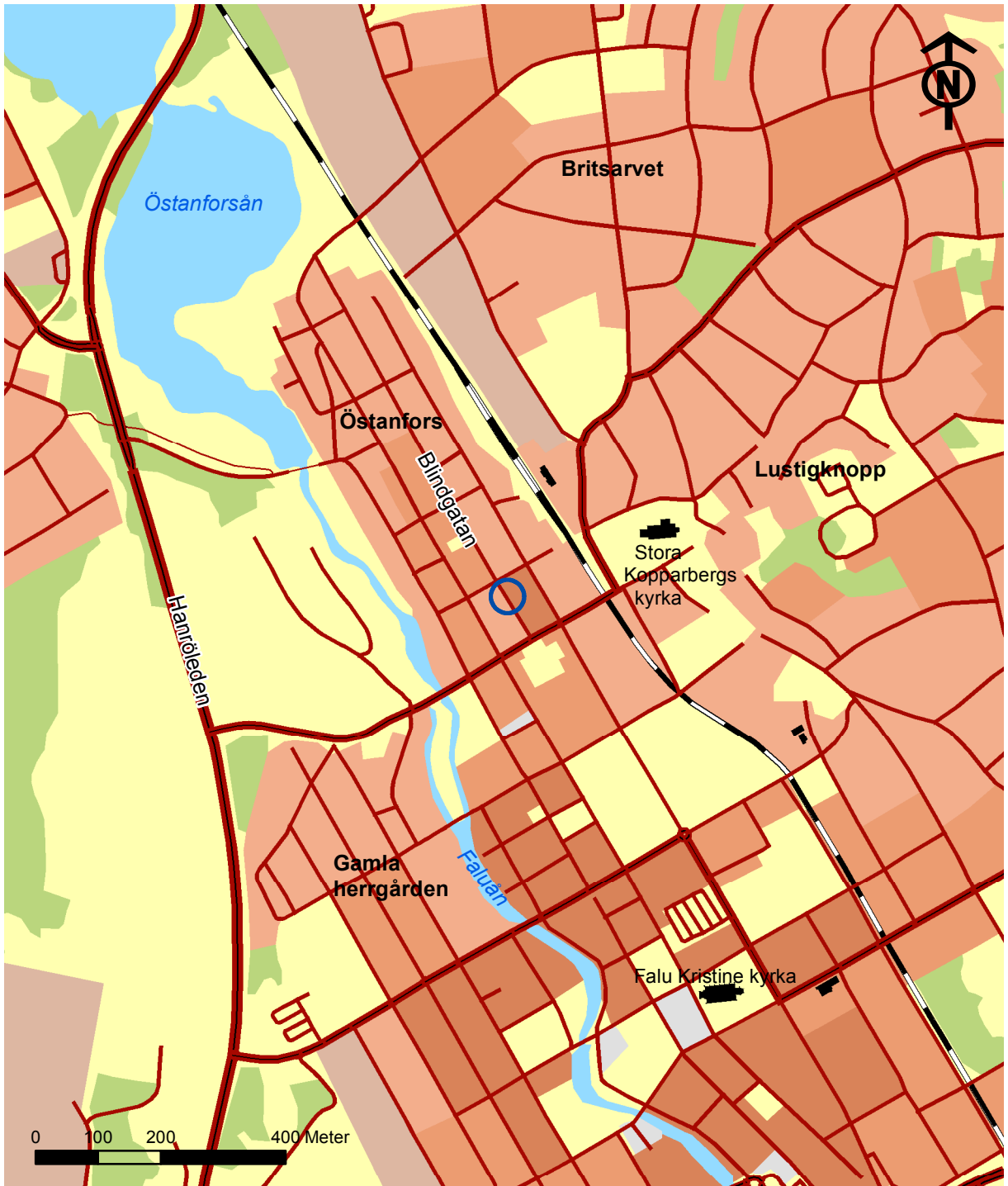
Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-2607-2017
Socken:	Falu stad
Fornlämning, RAÄ-nr:	68:1
Fastighet:	Gamla Tullen 12
Koordinater, mitten:	N 6719897
(SWEREF99 TM)	E 534213
Höjd (RH 2000):	116 m.ö.h.
Inmätning:	Manuell
Utförandetid:	2017-05-10
Undersökt yta:	8,4 kvadratmeter
DM projektnummer:	1645
DM diarienummer:	8717
DM foto accessionsnr:	-
Arkeologisk personal:	Greger Bennström
Projektansvarig:	Greger Bennström

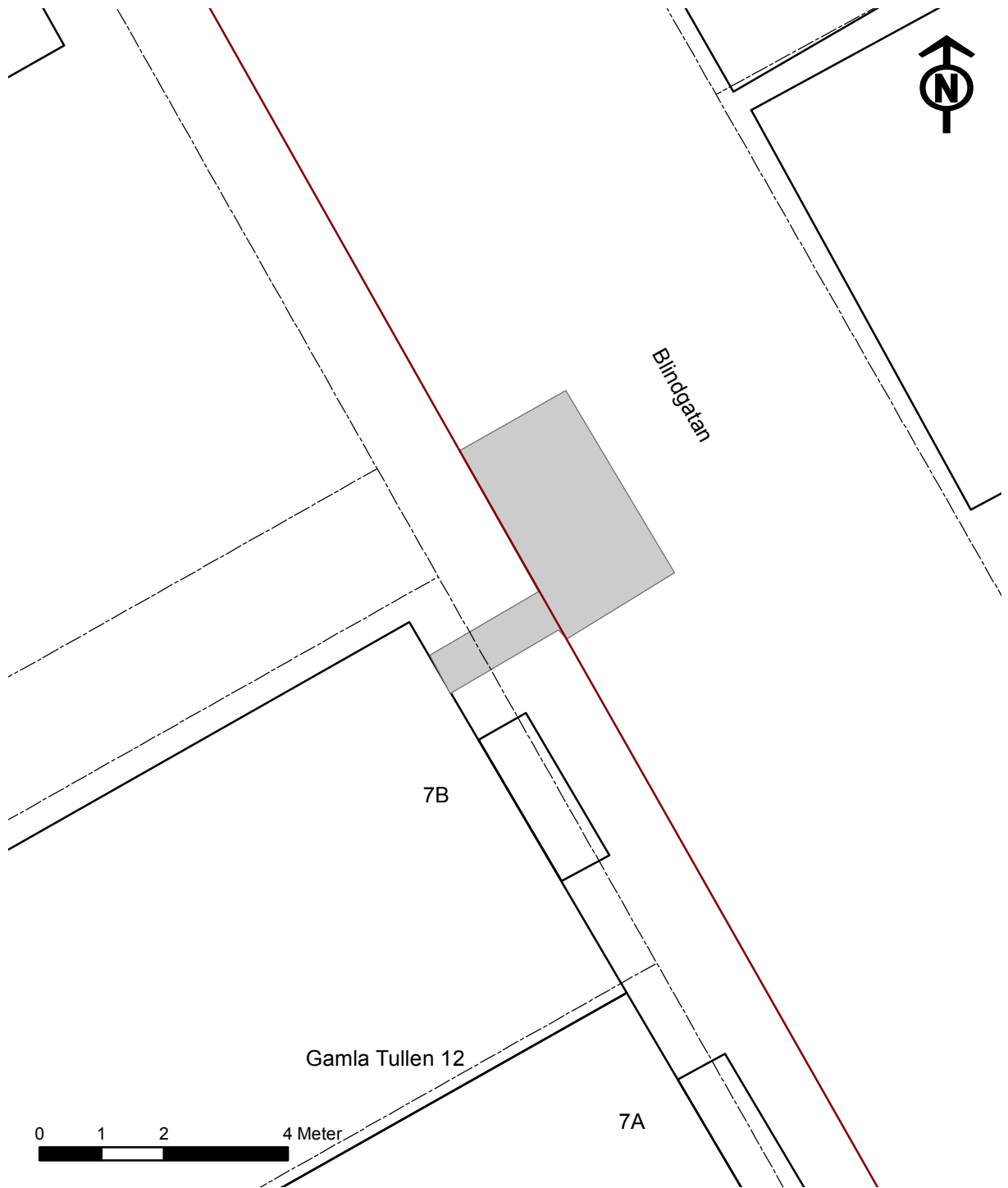
Dokumentationsmaterialet bestående av fältanteckningar och 1 shapefil förvaras på Dalarnas museum. Inga fynd tillvaratogs.

Bilagor

1. Översiktskarta, skala 1:10 000
2. Schaktkarta, skala 1:100

Bilaga 1. Utdrag från fastighetskartan med undersökningsområdet inom den blå cirkeln. Skala 1:10 000

Bilaga 2. Blindgatan och fastigheten Gamla Tullen 12 med det grävda schaktet markerat med grått. Skala 1:100